

Osoby kierujące pracownikami

Organizacja pracy i kształtowanie bezpiecznych zachowań pracowników.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem,
- egzekwować przestrzeganie przez pracowników przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zapewniać wykonanie zaleceń lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad pracownikami.

Naruszenie obowiązku zapewnienia bezpiecznej pracy przez osoby kierujące pracownikami może narazić ją na odpowiedzialność:

- karno-administracyjną - osoby kierujące pracownikami, odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy, nieprzestrzegające przepisów i zasad bhp podlegają karze grzywny,
- karną - osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo i higienę pracy, w przypadku niedopełnienia wynikających stąd obowiązków, a przez to narażenie pracownika na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3, w przypadku jeśli sprawca działał nieumyślnie, to podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku.

Podstawa prawna: Art.212 Kodeksu pracy

zakres
obowiązków

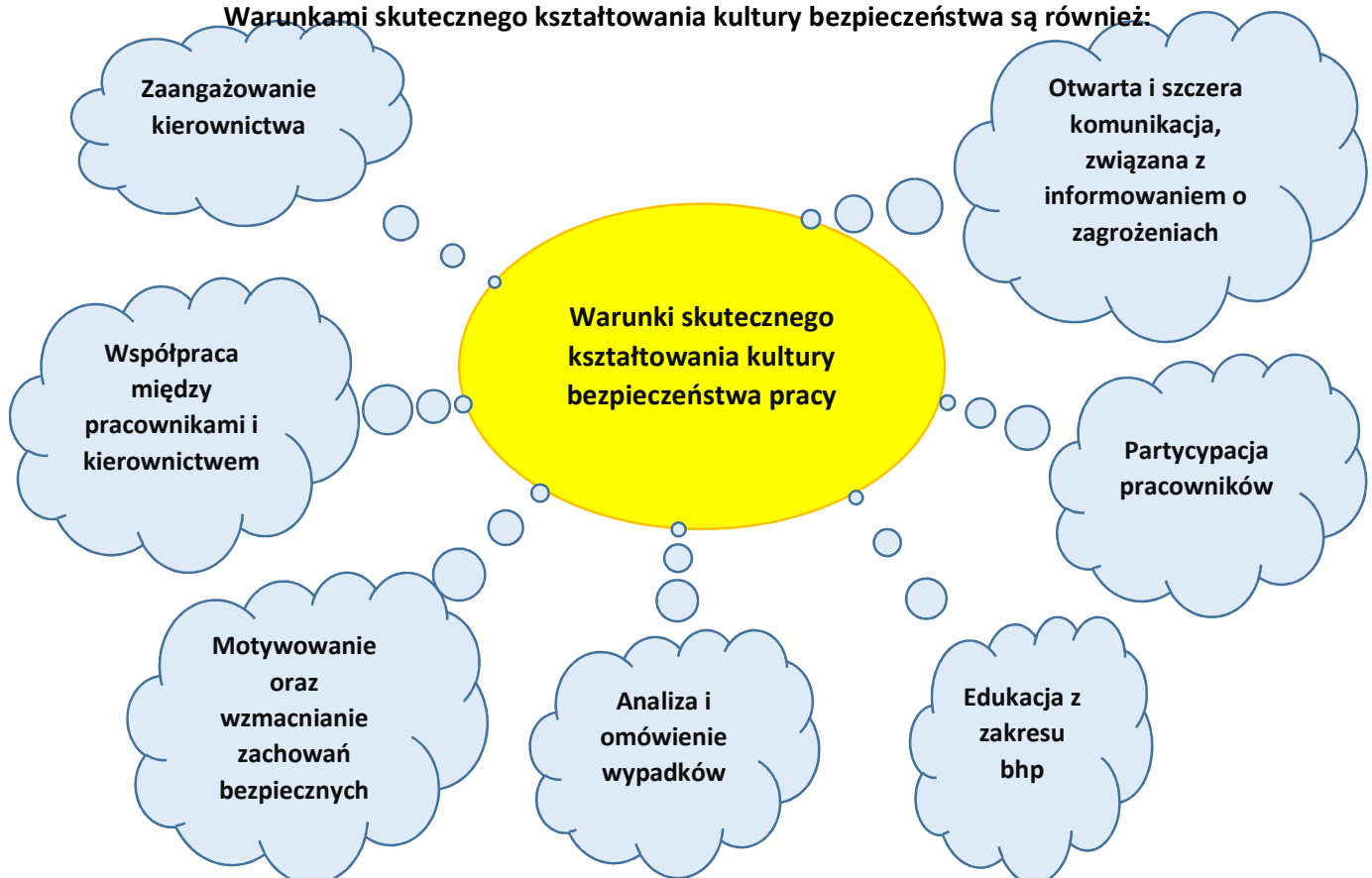
Dlatego też, aby osiągnąć stopień pożądanej kultury bezpieczeństwa należy:

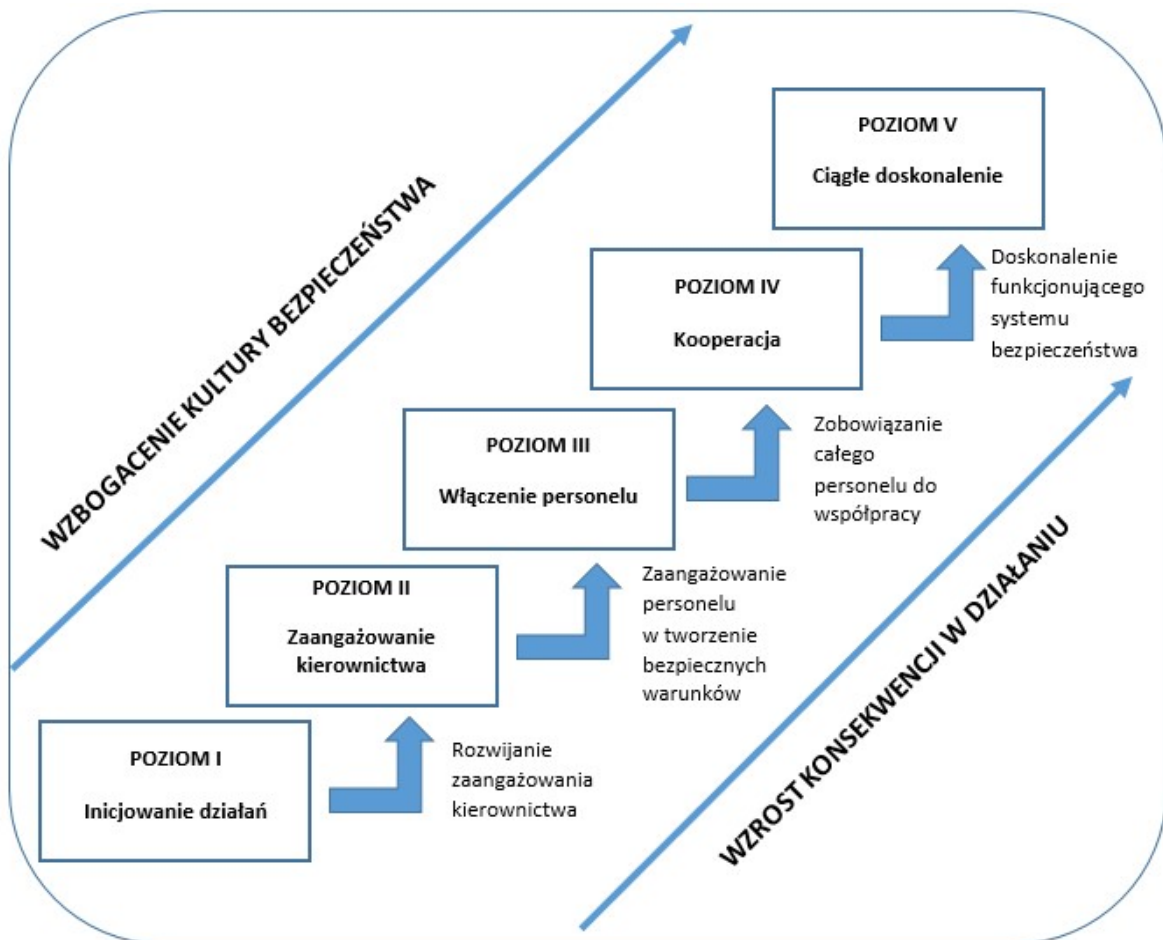
- zapewnić warunki bezpiecznej pracy (sprawne maszyny, urządzenia, bezpieczna organizacja stanowisk itp.),
- kształtować bezpieczne zachowania pracowników (przestrzeganie przepisów bhp,
- współpraca między pracownikami oraz między pracownikami a przełożonymi itp.),
- skoncentrować się na cechach indywidualnych pracowników (przeprowadzanie szkoleń, odpowiednia motywacja do bezpiecznego postępowania itp.).

Projektowanie bezpiecznej pracy dzieli się na trzy części:

Warunkami skutecznego kształtowania kultury bezpieczeństwa są również:

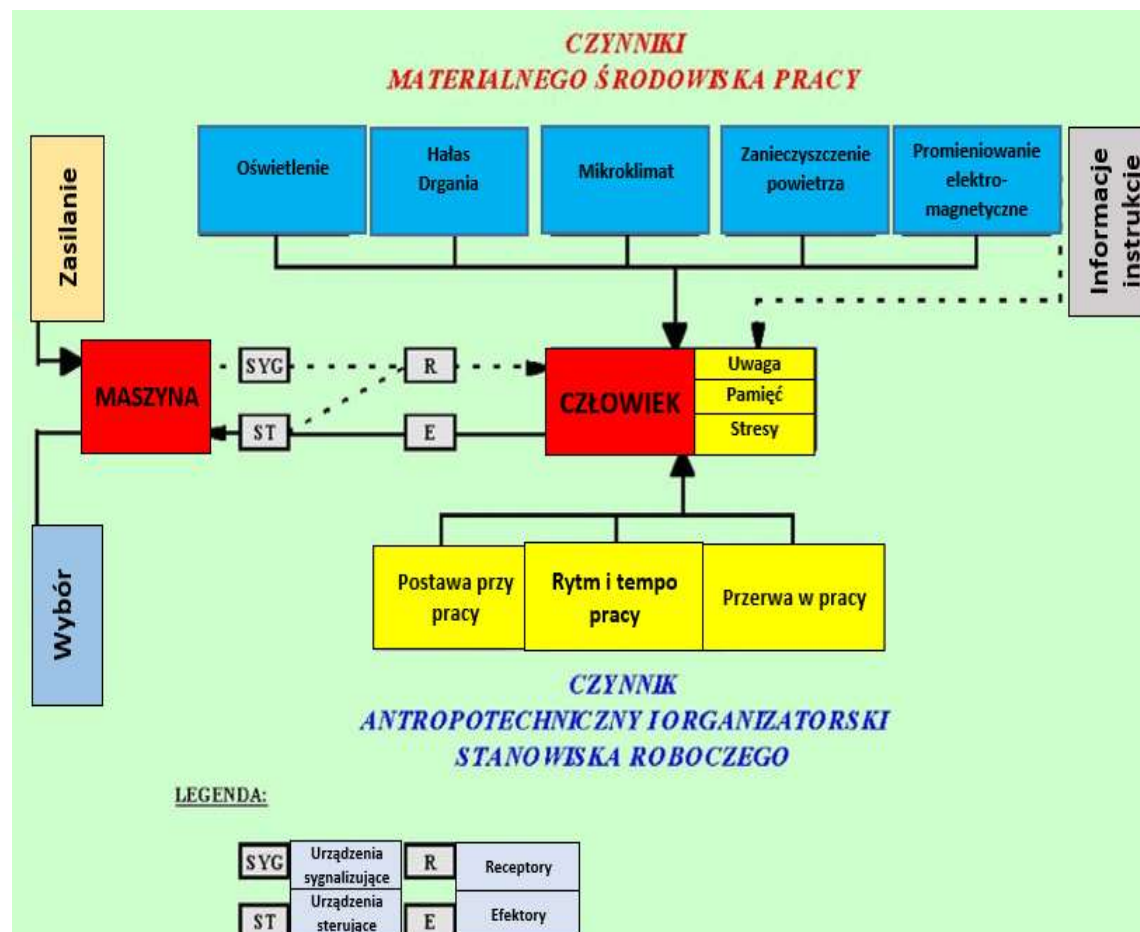
Elementy kształtowania kultury bezpieczeństwa dotyczą, oprócz działań typowo organizacyjnych, również sfery psychologicznej pracowników przedsiębiorstwa. Samo wdrożenie i kształtowanie zasad regulujących bezpieczeństwo w organizacji będzie działaniem mało skutecznym, jeśli nie pozyska się poparcia i współdziałania osób, których te przepisy bezpośrednio dotyczą. Przykładem może być pracownik, który do bezpiecznego wykonywania swojej pracy powinien używać rękawic ochronnych. Jeśli nie będzie on odpowiednio poinformowany i jednocześnie przekonany o słuszności korzystania z odzieży ochronnej, istnieje duże prawdopodobieństwo, iż nie zastosuje się on do wymogów bhp, na skutek względnej uciążliwości pracy w rękawicach ochronnych. Niekiedy postępowanie kierownictwa może, w sposób pośredni, zachęcać pracowników do podejmowania niebezpiecznych zachowań. Przykładem mogą być premie za „oszczędną” eksploatację pojazdów, w wyniku czego nie są wymieniane we właściwym czasie części zamienne. Podobnie, troskę o bezpieczeństwo mogą zmniejszać premie za szybkość wykonania zadań czy nadmierna zachęta do dodatkowej pracy („w nadgodzinach”). Pracownik często decyduje się na dodatkowe wynagrodzenie, kosztem własnego zdrowia i bezpieczeństwa.

Ergonomia pracy na stanowiskach związanych z obsługą maszyn

Niewygodą, zmęczenie oraz fizyczne i psychiczne napięcie odczuwane przez operatora w zamierzonych warunkach użytkowania muszą być ograniczone do możliwego minimum, z uwzględnieniem zasad ergonomii, takich jak:

- dopuszczenie różnorodności warunków fizycznych operatora, jego siły i wytrzymałości,
- zapewnienie wystarczającej przestrzeni dla ruchów części ciała operatora,
- unikanie określania tempa pracy przez maszynę,
- unikanie monitorowania wymagającego długotrwałej koncentracji,
- dostosowanie oddziaływania człowiek/maszyna do możliwych do przewidzenia cech charakterystycznych operatorów

Układ człowiek / maszyna / środowisko ukazujący wzajemne oddziaływanie pomiędzy tymi trzema elementami prowadzącymi do pewnych procesów.

Efektory (łac. *effector*, twórca, sprawca) – narządy wykonawcze organizmu żywego, wykonujące lub zmieniające swoją czynność pod wpływem pobudzeń nerwowych. Efektorami są mięśnie szkieletowe, mięśnie gładkie, gruczoły.

Receptory – wyspecjalizowane komórki lub narządy zmysłowe odbierające informacje z otoczenia.

Układ człowiek / maszyna / środowisko wskazuje na zależność wielu czynników na bezpieczeństwo, wydajność i koncentrację pracownika podczas wykonywanej pracy. Bezpieczne i ergonomiczne stanowisko pracy przyczynia się do zwiększenia wydajności pracy oraz zmniejsza ryzyko wystąpienia chorób zawodowych, wypadków spowodowanych obniżającą się koncentracją i zmęczeniem, wpływa na redukcję ilości popełnianych błędów przez operatora maszyny w związku z poziomem stresu.

Czynniki mające istotny wpływ na ergonomię są następujące:

a. środowiskowe pracy

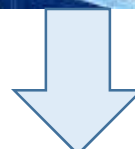
- **oświetlenie** - natężenie które powinno wynosić od 300-500 lx w zależności od precyzyjności wykonywanej pracy
- **hałas** - najwyższe dopuszczalne natężenie - odniesione do 8-godzinnego dobowego wymiaru czasu pracy - wynosi 85 dB, przy czym wartość progu działania wynosi 80 dB
- **mikroklimat** - w pomieszczeniach pracy należy zapewnić temperaturę odpowiednią do rodzaju wykonywanej pracy (metod pracy i wysiłku fizycznego niezbędnego do jej wykonania), nie niższą jednak niż 14°C, w pomieszczeniach biurowych temperatura nie może być niższa niż 18 °C
- **zanieczyszczenie** - należy ograniczyć zapylenie oraz wydostawanie się substancji niebezpiecznych dla zdrowia pracownika
- **promieniowanie elektromagnetyczne** – promieniowanie jonizujące dawka maksymalna wynosi: 1 – 20 mSv na rok

b. **maszyna** - wysyłane przez maszynę sygnały do pracownika, w tym trudność obsługi, ilość informacji i zdolność ich przetwarzania przez pracownika

c. **organizacja pracy i stanowiska na którym jest wykonywana** - pracę należy organizować w sposób zapewniający komfortowe warunki pracy, tak aby nie przeciążać nadmiernie układu mięśniowo - szkieletowego pracownika

Oznakowanie bezpieczeństwa

- znaki bezpieczeństwa
- barwy bezpieczeństwa
- piktogramy
- napisy

Stosujemy w przypadkach, w których nie można zlikwidować zagrożenia stwarzanego przez maszynę środkami ochrony zbiorowej lub innymi środkami stosowanymi w organizacji pracy.